

Forsn. 25/XI/1897.

^{NK}
Kumo socken.

Undersökning af ett jordblandadt stenröse
å ^{NK}Koönikänmäki hemmans mark, Paistila by.

^{NK}Koönikänmäki är en backe, som med brant stigning höjer sig öfver de på Kumoflodens västra strand liggande åkrarna och från hvilken en vidsträckt utsikt öppnar sig öfver den bördiga Kumoslätten. På backens krön ligga hemmanets åbyggnader. Väster om dem, åt floden till, är inom ett med gran och en bevuxet och af åkrar omgivet område en begravningsplats från äldre järnåldern belägen. Grafvarna ligga i en från söder till norr gående linje och bestå af låga, gräsbevuxna upphöjningar, en hvar omgifven af en icke alltid tydlig stenring. Här och där sticker äfven inom periferin någon större sten fram ur jorden. På den af K. Killinen i Finska Fornminnesföreningens Tidskrift II publicerade kartan äro 13 grafvar angifna. Prof. J. R. Aspelin upptäckte på sitt besök å stället år 1885 en 14de upphöjning, belägen sydväst från den 11te och 12te grafven. Vid detta tillfälle undersökte han grafven ^{NK}11 och gjorde i densamma ett rikt fynd bestående af vapen, redskap och smycken från folkvandringstiden. Se katalog 2388.

Den af Prof. Aspelin angifna 14de kullen undersöktes af studeranden B. Cederkvist och mig den 21 och 23 augusti 1897. Kullens höjd utgjorde ungefär 0,5 m, dess dia-

meter i N-S 8-9 m, i W-O 9-10 m. Grafvens sydvästra periferi var tydligt markerad med medelstora stenar (af en mans bördor.) Afven i sydost bildade de yttersta stenarna en båg. Däremot framträdde rösets gränser mot norr och nordost icke med samma tydlighet. Nära östra periferin befann sig en djup grop af något öfver en meters diameter, från hvilken jorden syntes hafva blifvit kastad åt midten till.

Före undersökningen utspändes för att underlätta grafvens kartläggning ett af två snören bildadt kors mellan 4 vid periferin uppställda och efter viderstrecken orienterade käppar. Vid gräfningen synsattes 6 karlar och 8 barn.

Arbetet börjades med en granskning af högens sydöstra fjärdedel. Grästorfvén aflagnades och de större stenarna blottades smaningom i riktning från periferin inåt af mull och grus samt upptecknades på kartan. Den uppgräfdä jorden sållades och genomletades yttermera af barnen.

På samma sätt undersöktes efterhand hela röset. Bottnen bestod af grofkornig sand, betäckt med svart mull och tämligen oregelbundet kringliggande medelstora stenar (1-2 mans bördor). Jorden mellan och öfver de större stenarna var helt och hållet uppblandad med mindre stenar, hvilka i hög grad försvårade undersökningen, så att densamma kunde värkställas först, sedan jorden med järnstör

och spade blifvit uppluckrad. Ungefär i rösets midt framträdde på ett område af 2-3 m. längd och närmare 2 m bredd ovanligt svart mull, uppblandad med något kol och smärre stenar, hvilka tydligen varit utsatta för eld (jfr. kartan).

Brända ben saknades icke. De lägo dock ej strödda öfver grafvens hela yta, utan uppsträdde blott på de på kartan utmärkta ställetna, delvis i mycket stora bitar.

Delvis på botten, dels något högre upp i jorden mellan stenarna hittades följande föremål, hvilkas läge är angifvet på kartan och hvilka äro katalogiserade under N° 3441:1-36.

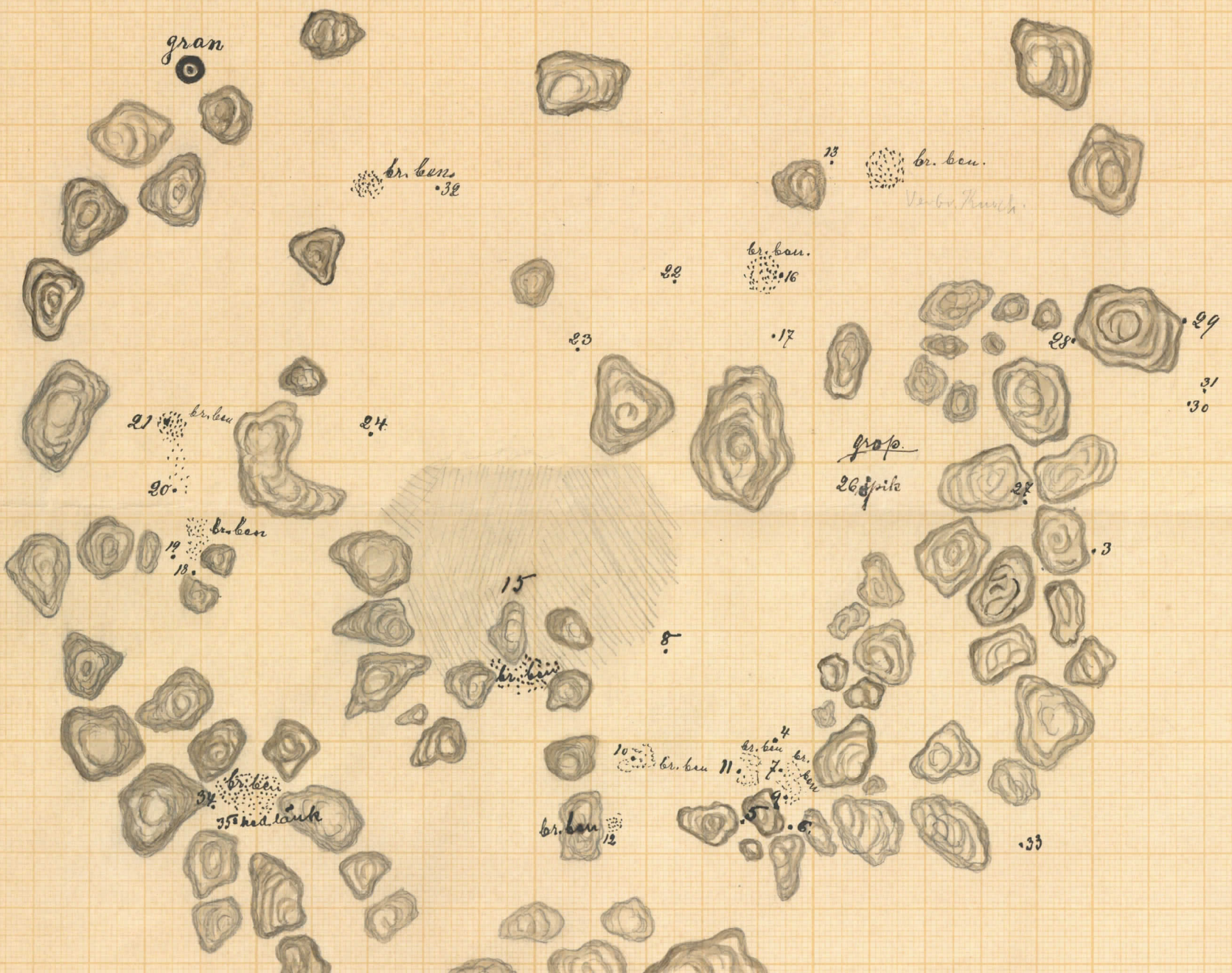
1) Föremål af brons: en öppen trind armring utan ornering, ett bågspänne med nålhylsa, men i afsaknad af nål (en typ från den äldsta folkvandringstiden), en fingerborgsformig knapp till ett knif- eller dolkhandtag, en halfmånformig hängprydnad med afbruten ögla. Dessa föremål buro icke några spår af att hafva varit utsatta för bålet's eld.

2) Föremål af järn: en klinknagel, 3 fragment af 3 spikar med ett pilspetsformigt hufvud, 11 fragment af andra spikar, 2 tjocka krokor, en märkla, ett fragment af en knif, en betselring med vidhängande länk af munlaget, en spjutspets med hälk och långa hullingar (typ från den äldsta folkvandringstiden), 3 pilspetsar med fänge, en med bronstråd omvirad järnten, hvass ena ändan bildar en ögla, medan den andra

- är afbruten (antagligen en länk af en ked.)
- 3) En pärla af gult glas i två halvor.
 - 4) Föremål af sten: en brynsten i tre bitar, ett fragment (äggdelen) af en stenya, en liten mejsel af skiffer (de två sistnämnda måste hänföras till stenåldern), en trekantig kvartsbit.
 - 5) Ett litet ovallt genombrutet föremål af täljdt ben, formen något påminnande om en iölja.
 - 6) Brända ben antagligen af människor, kol, brända stenar.
- Efter undersökningen uppkastades högen ånyo samt betäcktes med jord och grästorf.
- Helsingfors i september 1897.

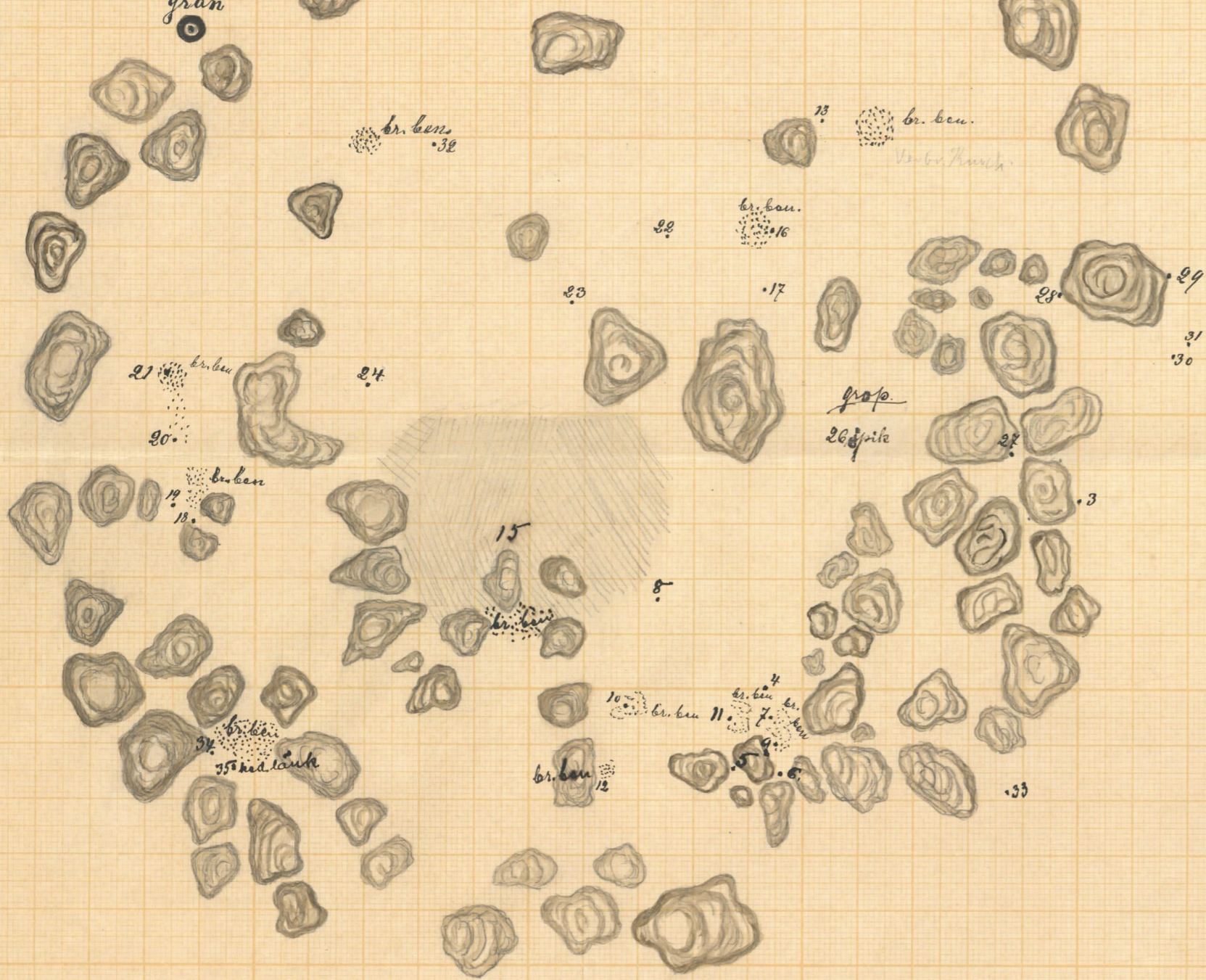
Alfred Hachman.

Forsed. 26/4/1897

Planritning
 öfver
 bottnen af ett jordblandadt stenröse
 strax västerom Koonikännäki
 hemmans äbyggnader
 i
 Paistila by af Kumo s:n, Åbolän

Undersökt af Mag. A. Hackman
 och
 Stnd. P. Oserwarf den 26.4.1897.

Planritning
 öfver
 botten af ett jordblandadt stenröse
 strax västerom Koonikännäki
 hemmans äbyggnader
 i
 Paistila by af Kumos i N. Åbolän.

Undersökt af Mag. A. Hackman
 och
 Stud. B. Oskarwarf den 20. Aug. 1897.

Skala:

